

В разработките на номиналната и реалната работна заплата /от т.23 до 30, раздел II/ участвуват всички работници, служещи и кооперирани занаятчи, числящи се в списъчния състав на предприятиета, учрежденията и организации без настите лица в частния сектор, военнослужещите и застите в същарските предприятия в чужбина, в политическите организации и църквите.

Индексът на реалната работна заплата на работниците и служещите е изчислен като отношение на номиналната работна заплата без задължителните и доброволните плащания, включително влиянието от изменение на цените през отчетния период към номиналната работна заплата без задължителните и доброволните плащания за базисния период.

Задължителните и доброволните плащания, които работниците и служещите плащат са данък върху общия доход, данък за неженени, неомъжени, овдовели, семейни и разведени без деца, засенданък, такси /за правоползуване, извършени благоустройствени работи и др./, членски вноски към обществени организации и кооперации, застрахователни и осигурителни вноски и др.

Индексът на цените на дребно е изчислен като произведение от верижните индекси, изчислени за всяка година по отношение на предходната при тегла на отчетната година. При изчисляването на общия индекс на цените на дребно са взети стоки, стокооборотът на които заема над 80 % от общия стокооборот на държавната и кооперативната търговия.

Индексите на номиналната работна заплата на задължителните и доброволните плащания и номиналната работна заплата без задължителните и доброволните плащания до 1962 година са изчислени от абсолютни данни в стария курс на лева.

НОМИНАЛНИ И РЕАЛНИ ДОХОДИ

Номиналните доходи обхващат всички парични и натурални доходи, които същарското населението получава под различни форми на възнаграждение за труд, а също и допълнителните доходи, които то получава от преразпределението на националния доход под формата на пенсии, помощи, стипендии и други бесплатни придобивки.

Към паричните доходи се отнасят работната заплата, трудовото възнаграждение от ТКЗС, от продажба на селскостопанска продукция на изкупвателните организации, пенсии, помощи, стипендии, обезщетения по застраховки, заеми, лихви и др.

Паричните доходи на населението /т.35, раздел II/ са разпределени в зависимост от източника на постъпление. Трудовото възнаграждение от ТКЗС обхваща само сумите, получени от кооператорите и работниците в МТС за изразходван труда в ТКЗС. Помощите са включително и тези изплатени от фондовете на ТКЗС. Редът "Други" включва другите парични възнаграждения, командировките, единократните парични награди, доходите на частните занаятчи, печалбите от държавната лотария и спортния тотализатор, други доходи от ТКЗС и други.

Към натуралните доходи се отнасят получените продукти от ТКЗС за трудово възнаграждение; доходите от помощите и частните стопанства, получени от селскостопанска дейност (без доходите от продажба на държавата и кооперативните пазари и продуктите, употребени като семена и фураж в стопанствата), собственият труд, вложен в строителство по стопански начин от населението, при производството на строителни материали в домашното стопанство; потребените материали и блага в училищата, здравните заведения и други. Натуралните доходи от селскостопанство (от ТКЗС, помощите и частните стопанства) са зърно, яйца, плодове и други. Част от тях се преработват на ишлеме в промишлеността или в домашното стопанство и се включват в доходите със стойността на преработката, а друга част се потребяват в непреработен вид. При реалните доходи непреработените селскостопански продукти се остойностяват по цени на дребно. Остойностяването по този начин се налага от необходимостта за осъществяване на сравнимост между доходите на селяните и работниците и служещите и се отличава от остойностяването на същите по държавни изкупни цени при включването им в обема на националния доход. Другите натурални доходи (т.36, р.II) включват разликата между разходите на държавния бюджет и предприятиета и организацията за извънучилищни заведения, почивни домове, физкултура и спорт и сумата, заплатена от населението при ползване на тези услуги; натуралните доходи, получени от фондовете на ТКЗС; натуралните възнаграждения на работници и служещи, повлизаци във фонда на работната заплата; режийните разноски и други.

Задължителните и доброволните плащания, които се приспадат при изчисляването на крайните доходи са: данък общ доход, данък сгради, данък от неженени, неомъжени, овдовели, семейни и разведени без деца, данък върху наследствата, такси, глоби и лихви, членски вноски, погасяване на заеми и други от този род.

Населението изразходва част от своите доходи за заплащане на ползвани от него комунални и битови услуги, за ползване на транспортни средства, за посещение на кино, театри и други услуги. При изчисляването на крайните доходи не е приспадната цялата стойност на услугите от номиналните доходи на населението, а само тази част, за която населението не е получило материално-веществено потребление, а именно фондът на работната заплата, начисленията върху фонда на работната заплата и печалбата на предприятието.

Индексът на реалните доходи изразява отношението на индекса на крайните доходи /номиналните доходи без задължителните и доброволните плащания и заплатените услуги/ към индекса на цените.

Индексът на цените, ползвани при изчисляване на индекса на реалните доходи на населението е общ индекс на цените. Той е изчислен въз основа на индекса на цените на дребно на купените предмети за потребление и услуги от търговията на дребно и общественото хранене, индекса на цените на продуктите, купени на свободните пазари и индекса на цените на продуктите, получени от ТКЗС и от помощните и частните стопанства на населението.

Индексът на цените е изчислен общо за населението и по обществени групи, като е ползвана структурата на потреблението на съответните обществени групи.